

Onderstaande brief is op 8 april 2013 gestuurd aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking met het advies *Sociale verantwoordelijkheid*.

Dit advies is het eerste van de Commissie Corbey dat zich volledig richt op de discussie rond de sociale duurzaamheidscriteria van het Europese biobrandstoffenbeleid.

Geachte mevrouw Ploumen,

Enige tijd geleden heeft uw ambtsvoorganger om advies gevraagd over de sociale aspecten van de duurzaamheidscriteria die gelden voor biobrandstoffen. Bijgaand bied ik u namens de Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa (Commissie Corbey) het advies *Sociale verantwoordelijkheid - Advies over uitbreiding van de Europese duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen* aan.

Ter voorbereiding van dit advies heeft de Commissie Corbey zich verdiept in de sociale gevolgen van het Europese biobrandstoffenbeleid. Daarbij ging het ons om lokale sociale gevolgen van het in gebruik nemen van land, maar ook om de effecten op voedselprijzen en de toegankelijkheid van voedsel. Om een beeld te krijgen van de praktijk hebben wij drie korte studies laten verrichten. In het advies constateren wij dat het Europese biobrandstoffenbeleid positieve gevolgen kan hebben voor de inwoners van de producentenlanden, maar dat veelal negatieve effecten gerapporteerd worden. Het gaat dan onder meer om conflicten over land en eigendom, om relatieve verarming, om slechte arbeidsomstandigheden. Die negatieve effecten zijn serieus te noemen.

Onze commissie is unaniem van oordeel dat de Europese Unie en haar lidstaten, maar ook bedrijven, een verantwoordelijkheid hebben. Niet alleen om negatieve effecten te voorkomen, maar ook om te bevorderen dat het beleid positieve sociale gevolgen heeft. Dat kan alleen in samenwerking met de mensen ter plekke, en met respect voor lokale cultuur en wensen.

Om inhoud te geven aan deze verantwoordelijkheid stellen wij voor het Europese duurzaamheidskader voor biobrandstoffen uit te breiden naar het sociale domein en het principe van *Free Prior Informed Consent* (FPIC) een centrale plaats te geven. Daarbij zijn twee randvoorwaarden van belang.

Ten eerste moeten er garanties zijn voor goede toepassing van FPIC en naleving van afspraken. Daarbij hoort ook een Dispute Settlement facility. Nederland heeft enige ervaring op dit terrein en kan wellicht een bijdrage leveren.

Ten tweede moet ook recht gedaan worden aan gevallen waarin lokale bevolkingsgroepen nu al negatieve gevolgen ondervinden. Daartoe zouden fondsen opgericht moeten worden om gedane schade te compenseren.

Eind maart is het *Renewable Energy Progress Report* van de Europese Commissie verschenen. Hierin zijn enkele passages opgenomen over de sociale gevolgen van het EU-biobrandstoffenbeleid; deze zijn echter te summier om conclusies aan te verbinden. In 2014 wordt de Richtlijn hernieuwbare energie geëvalueerd; dit is een goede gelegenheid om het duurzaamheidsregime uit te breiden naar het sociale domein. Dit past in een tijd waarin de roep om meer sociaal kapitalisme steeds luider wordt en ook Europa uiteindelijk zijn verantwoordelijkheid zal moeten nemen. Vooruitlopend op een Europese consensus kan Nederland in ieder geval wél het initiatief nemen.

Wij adviseren u daarom bedrijven te vragen te rapporteren over de sociale gevolgen van het gebruik van biobrandstoffen. Daardoor kunnen bedrijven tonen hoe zij hun verantwoordelijkheid nemen en welke inzet zij doen om juist positieve gevolgen te bewerkstelligen.

Wij zijn er van overtuigd dat deze werkwijze bijdraagt een aan meer sociale verantwoordelijkheid. Sociale verantwoordelijkheid is een gedeelde opgave van overheden, bedrijven en burgers. Wij hopen dat u de stappen zet die het mogelijk maken om hieraan invulling te geven.

Ter informatie voeg ik tevens toe de 'Palangka Raya Declaration: Indonesia civil society recommendations to European Union on palm oil plantations in Indonesia'. Deze verklaring is tot stand gekomen na discussies tussen verschillende maatschappelijke organisaties. De discussie werd georganiseerd door het Nederlands Centrum voor Inheemse Volkeren (NCIV) – en ik was in de gelegenheid een deel daarvan bij te wonen. De *declaration* verduidelijkt de sociale problematiek rondom de huidige uitbreidingen van biobrandstoffenproductie.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot nadere toelichting op dit advies en op bovengenoemde verklaring.

Naast aan u, is dit advies ook aangeboden aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu.

Met vriendelijke groet,

Dorette Corbey

Voorzitter Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa